

**Συνάντηση για την αξιολόγηση της Νεοελληνικής Γλώσσας και Λογοτεχνίας στη Γ' τάξη Γενικού
Λυκείου
(Τρίτη, 16 Μαΐου 2023)**

Βασίλειος Χ. Συμειωνίδης
Σύμβουλος Εκπαίδευσης Φιλολόγων ΠΕ Δράμας
Ελένη Χειμαριού
Σύμβουλος Εκπαίδευσης Φιλολόγων ΠΕ Σερρών

1) Τρόπος εξέτασης των πανελλαδικά... από το 2020 κ.ε (10')

ΥΑ Φ.251/182992/Α5 ΦΕΚ τ β 4441, 3-12-2019

ΥΑ Φ.251/119188/Α5 ΦΕΚ τ β 5136, 3-10-2022

Δίνονται στους/στις υποψηφίους/ες δύο ή τρία κείμενα, τα οποία δεν εμπεριέχονται στα διδακτικά βιβλία που περιλαμβάνονται στην εξεταστέα ύλη του μαθήματος, συνολικής έκτασης έως τρεις σελίδες, ένα εκ των οποίων είναι λογοτεχνικό, σε ολοκληρωμένη ή αποσπασματική μορφή, (ποίημα, διήγημα, μυθιστόρημα ή θεατρικό έργο)- τα υπόλοιπα κείμενα μπορεί να είναι σε ολοκληρωμένη, ελαφρώς διασκευασμένη ή αποσπασματική μορφή: δημοσιογραφικά άρθρα, συνεντεύξεις, κριτικές, δοκίμια, επιστημονικά κείμενα, αφίσες με λεζάντα, πληροφοριακά κείμενα με εικόνες, σκίτσα, πίνακες ή διαγράμματα κ.ά.), διαφορετικά μεταξύ τους ως προς το κειμενικό είδος, ώστε να αποτιμάται η αναγνωστική ικανότητα των υποψηφίων σε ποικιλία κειμενικών ειδών. Τα κείμενα μπορούν να συνοδεύονται από σύντομο εισαγωγικό σημείωμα χωρίς ερμηνευτικά σχόλια.

Τέσσερα θέματα διαβαθμισμένης δυσκολίας με περιορισμούς στην έκταση των απαντήσεων (όπου χρειάζεται).

Κατανομή μορίων

	Πανελλαδικές 2020, 21, 22	Από 2023
Θέμα α, συνοπτική απόδοση	15	20
Θέμα β,	40 (15+15+10)	35 (15+10+10)
Θέμα γ, ερμηνευτικό σχόλιο	15	15
Θέμα δ, γραπτή παραγωγή κριτικού λόγου	30	30

2) Τα θέματα της συνεξέτασης, 2020, 2021, 2022 (15')

ΘΕΜΑ Α (μονάδες 15)

A1. Να αποδώσετε συνοπτικά τους λόγους για τους οποίους η λογοτεχνική ανάγνωση συνιστά λυτρωτική απόλαυση για τον συγγραφέα στο Κείμενο 1 (60-70 λέξεις). [2020]

A1. Να αποδώσετε συνοπτικά τα πεδία στα οποία παρατηρήθηκαν θετικές επιδράσεις των τεχνολογικών καινοτομιών στη ζωή των κατοίκων της πόλης των Τρικάλων, όπως αυτά αναδεικνύονται στο Κείμενο 1 (60-70 λέξεις). [2020 επαναληπτικές]

A1. Να αποδώσετε περιληπτικά το περιεχόμενο της δεύτερης παραγράφου του Κειμένου 2 «Όσο για τον επαγγελματικό προσανατολισμό... με περισσότερες επαγγελματικές ευκαιρίες» (60-70 λέξεις). [2021]

A1. Να αποδώσετε συνοπτικά το περιεχόμενο της 1ης (Γιατί η χαρά... με ενθουσιασμό;) και της 3ης παραγράφου (Ας γίνουμε χτίστες... Μυριάδες Αμφίωνες.) του Κειμένου 1. (70-80 λέξεις) [2021 επαναληπτικές]

A1. Να αποδώσετε συνοπτικά τους λόγους (παράγραφοι 2-4) για τους οποίους, σύμφωνα με τον συγγραφέα του Κειμένου 1, είναι σημαντικό να μαθαίνουμε ιστορία (70-80 λέξεις). [2022]

A1. Να αποδώσετε συνοπτικά σε ένα δικό σας κείμενο 70-80 λέξεων τις δύο πρώτες παραγράφους του Κειμένου 1 («Τον τελευταίο καιρό... ποτέ σε εμάς»). [2022 επαναληπτικές]

ΘΕΜΑ Γ (μονάδες 15)

Γ1. Ποιο είναι το θέμα του ποιήματος, κατά τη γνώμη σας; Ποιο ρόλο έχει η Ποίηση στην προσωπική σας ζωή; Να απαντήσετε αξιοποιώντας τουλάχιστον τρεις (3) κειμενικούς δείκτες (150-200 λέξεις). [2020]

Γ1. Ποιο είναι, κατά τη γνώμη σας, το θέμα του ποιήματος; Να γράψετε το ερμηνευτικό σας σχόλιο, τεκμηριώνοντάς το με τουλάχιστον τρεις (3) κειμενικούς δείκτες (150-200 λέξεις). [2020 επαναληπτικές]

Γ1. Γιατί, κατά τη γνώμη σας, «Στον Σείριο δακρύσαν τα παιδιά// και βάλαν από εκείνη τη βραδιά// μian έγνοια στη μικρούλα τους καρδιά.»; Να απαντήσετε, αξιοποιώντας τρεις (3) διαφορετικούς κειμενικούς δείκτες του ποιήματος. Θα ήσαστε ικανοποιημένοι/ες ή δυσαρεστημένοι/ες, αν ζούσατε, όπως τα παιδιά στον Σείριο και γιατί; (150-200 λέξεις) [2021]

Γ1. Ποιος είναι ο ρόλος του τραγουδιού στη ζωή του ποιητικού υποκειμένου, σύμφωνα με το Κείμενο 3; Να τεκμηριώσετε την απάντησή σου, αξιοποιώντας τρεις (3) κειμενικούς δείκτες. Πώς λειτουργεί το τραγούδι στις δύσκολες περιστάσεις της δικής σου ζωής; (150-200 λέξεις). [2021 επαναληπτικές]

Γ1. Τι αντιπροσωπεύει το ταγάρι για την οικογένεια της αφηγήτριας; Να τεκμηριώσετε την απάντησή σας με τρεις (3) κειμενικούς δείκτες. Εσείς, αν ήσασταν στη θέση της αφηγήτριας, θα κρατούσατε το ταγάρι ή όχι και γιατί; (150-200 λέξεις) [2022]

Γ1. Ποιο είναι, κατά τη γνώμη σας, το περιεχόμενο της «Προφητείας» του Αργύρη Χιόνη; Τεκμηριώστε την απάντησή σας με τρεις κειμενικούς δείκτες. Λαμβάνοντας υπόψη ότι το ποίημα περιλαμβάνεται σε συλλογή του 1966 θεωρείτε ότι η «Προφητεία» του επαληθεύεται στην εποχή μας; (150-200 λέξεις) [2022 επαναληπτικές]

ΘΕΜΑ Δ (μονάδες 30)

Δ1. Ποια είναι η σχέση σας με την ανάγνωση βιβλίων και ποιος ο ρόλος της στη γενικότερη διαχείριση του προσωπικού σας χρόνου; Με αφορμή τα Κείμενα 1 και 2 αποφασίζετε να καταθέσετε την προσωπική σας εμπειρία στο ιστολόγιο του σχολείου σας. Να δικαιολογήσετε την όποια επιλογή σας. (300-350 λέξεις). [2020]

Δ1. Σε μια συζήτηση με έναν καθηγητή σας στη σχολική τάξη με θέμα: «Η επιστήμη στην καθημερινή ζωή», η δική του παρέμβαση τελείωσε με την άποψη του Στέφανου Τραχανά ότι: «Το να κρατάς διαρκώς το ενδεχόμενο να έχεις κάνει λάθος και να μη διστάζεις να κάνεις τις αναγκαίες αναθεωρήσεις, όταν το διαπιστώνεις, σε βοηθάει πολύ στο να γίνεσαι άξιος επιστήμονας και χρήσιμος άνθρωπος». Αυτή η άποψη μπορεί να έχει εφαρμογή στην προσωπική σας ζωή; Να αναπτύξετε τις απόψεις σας σε ομιλία που θα απευθύνετε στην ολομέλεια της τάξης (300-350 λέξεις). [2020 επαναληπτικές]

Δ1. Σε μια νεανική ιστοσελίδα δημοσιεύονται τα Κείμενα 1 και 2 και καλείσαι, αφού τα μελετήσεις, να απαντήσεις με ένα άρθρο (350-400 λέξεις), στην ίδια ιστοσελίδα, στα παρακάτω ερωτήματα:

α) Με ποια εφόδια πιστεύεις ότι θα μπορέσεις να αντιμετωπίσεις τον κόσμο στην περίπτωση που επιβεβαιωθούν οι ανησυχίες που περιγράφονται στην παράγραφο 2 του Κειμένου 1;

β) Με ποιες συγκεκριμένες δράσεις, κατά τη γνώμη σου, θα μπορούσατε εσείς οι νέοι να βελτιώσετε τον κόσμο; [2021]

Δ1. Αξιοποιώντας δημιουργικά τα Κείμενα 1 και 2, να γράψεις ένα δικό σου κείμενο (350-400 λέξεις), το οποίο θα αναρτηθεί στο προσωπικό σου ιστολόγιο, με βάση τα παρακάτω ερωτήματα:

α) Με ποια κριτήρια επιλέγεις τα μουσικά σου ακούσματα;

β) Πώς αυτά συμβάλλουν τόσο στη συγκρότηση του εαυτού σου όσο και στην αντίληψή σου για τον κόσμο; [2021 επαναληπτικές]

Δ1. «Αξίζει να μαθαίνουμε για αυτούς τους νεκρούς. Αξίζει να γνωρίζουμε τι έκαναν, πώς σκέφτονταν, πώς ζούσαν». Με αφορμή τη διαπίστωση του συγγραφέα και αξιοποιώντας δημιουργικά τα Κείμενα 1 και 2:

α) να εκφράσετε την άποψή σας για την αξία της ιστορικής γνώσης και

β) να αναφέρετε βιωματικούς τρόπους που μπορούν να καλλιεργήσουν το ενδιαφέρον σας για το ιστορικό παρελθόν. Το κείμενό σας να έχει τη μορφή άρθρου που θα δημοσιευτεί στην ιστοσελίδα του σχολείου σας. (350-400 λέξεις) [2022]

Δ1. Η συντάκτρια του Κειμένου 1 διερωτάται: «Γιατί είναι δύσκολο να αλλάξουμε τις συνήθειές μας, να αναγνωρίσουμε τους κινδύνους για την οικολογική καταστροφή, έτσι ώστε να λειτουργήσουμε σωτήρια τόσο για εμάς όσο και για το περιβάλλον;».

α) Αν το ερώτημα απευθυνόταν σε εσάς προσωπικά, τι θα απαντούσατε;

β) Πιστεύετε ότι η δική σας γενιά θα μπορούσε να εξασφαλίσει ένα βιώσιμο μέλλον για τον πλανήτη;
Τεκμηριώστε τις απαντήσεις σας, λαμβάνοντας υπόψη και τα Κείμενα αναφοράς 1 και 2. Το κείμενό σας (350-400 λέξεων) να έχει τη μορφή άρθρου που θα δημοσιευτεί στη μαθητική σας εφημερίδα, σε σχετικό αφιέρωμα για το περιβάλλον. [2022 επαναληπτικές]

3) Προβλήματα της αξιολόγησης που διαπιστώθηκαν από τους βαθμολογητές (20-30')

Κατάθεση εμπειρίας και προβληματισμού.

4) Η ρουμπρίκα, πρακτικές συμβουλές με βάση τις οδηγίες του ΙΕΠ (20')

Αποτελεί μέρος των Οδηγιών για τη διδασκαλία της Νεοελληνικής Γλώσσας και Λογοτεχνίας Γ' Λυκείου 2022-23 (Αρ. Πρωτ. 113332/Δ2/19-09-2022)

1ο ΘΕΜΑ (Συνοπτική νοηματική απόδοση)

Περιεχόμενο (1-9)

- # παρουσίαση όλων των πτυχών του θέματος, τήρηση του ορίου των λέξεων
- # παρουσίαση όλων των σημαντικών συμπληρωματικών πληροφοριών
- # παρουσίαση όλων των απόψεων του συγγραφέα

Οργάνωση (1-7)

- # αξιοποίηση τεχνικών πύκνωσης/ παράφρασης
- # παρουσίαση των πληροφοριών με συνεκτικότητα και συνοχή

Γλώσσα (1-4)

- # γραμματικοσυντακτικές δομές, ακρίβεια
- # εύρος κατάλληλου λεξιλογίου, συμβατών με το ζητούμενο, ακρίβεια
- # ορθογραφία και στίξη

3ο Θέμα: Ερμηνευτικό σχόλιο

Κατανόηση και ερμηνεία του λογοτεχνικού κειμένου

- # Κατανόηση του βασικού θέματος/ ιδέας / ιδεών και του συναισθηματικού κλίματος του κειμένου
- # Ερμηνεία ... " " "
- # Αναγνωστική ανταπόκριση (προσωπική τοποθέτηση –τεκμηρίωση) σχετική με το θέμα

Κειμενικοί δείκτες και στοιχεία συγκεκριμένου

- # Επιλογές του συγγραφέα (κειμενικοί δείκτες: γλώσσα, τεχνική, ύφος, εκφραστικά σχήματα, κ.ά.)
- # Αξιοποίηση κατάλληλων στοιχείων του συγκεκριμένου (εφόσον δίνεται)

Οργάνωση και γλωσσική έκφραση του ερμηνευτικού σχολίου

- # Αλληλουχία και συνοχή
- # Καταλληλότητα και ορθότητα γραμματικοσυντακτικών δομών
- # Ευστοχία – ποικιλία λεξιλογικών δομών/ όρων
- # Όριο λέξεων

4ο Θέμα: (Παραγωγή γραπτού λόγου)

Περιεχόμενο (1-12)

- # Ανταπόκριση σε όλες τις πτυχές του θέματος
- # Δημιουργική αξιοποίηση των βασικών ιδεών/εννοιών του κειμένου/ων αναφοράς
- # Λογική ανάπτυξη ιδεών (συνεκτικότητα), εντός του ορίου των λέξεων
- # Επίτευξη του επικοινωνιακού στόχου

Οργάνωση (1-10)

- # Οργάνωση κειμένου (συνοχή και αλληλουχία νοημάτων, παραγραφοποίηση, χρήση μεγάλης ποικιλίας κατάλληλων διαρθρωτικών λέξεων)
- # Αξιοποίηση των μακροδομικών χαρακτηριστικών του κειμενικού είδους (π.χ. προσφώνηση, αποφώνηση, τίτλος, κ.λπ.)
- # Δυνατότητα δομικών μετασχηματισμών του/των κειμένου/ων αναφοράς (π.χ. ονοματοποιήσεις, ευθύς/ πλάγιος λόγος, πυκνότητα, κ.λπ.)
- # Χρήση πραγματολογικά κατάλληλου ύφους σε όλο το κείμενο

Γλώσσα (1-8)

- # Εύρος ορθών γραμματικοσυντακτικών δομών, συμβατών με το ζητούμενο, διατυπωμένων με ακρίβεια
- # Εύρους κατάλληλου λεξιλογίου συμβατού με το ζητούμενο, διατυπωμένων με ακρίβεια Ορθογραφία και στίξη

Τράπεζα θεμάτων διαβαθμισμένης δυσκολίας (Υ.Α. 104182/δ2/φκεκ 4678 β' /5-9-2022)

Τα κείμενα καθώς και το δεύτερο και το τρίτο θέμα που τα ακολουθούν λαμβάνονται με κλήρωση από την Τράπεζα Θεμάτων Διαβαθμισμένης Δυσκολίας. Τα υπόλοιπα θέματα ορίζονται από τους/τις διδάσκοντες/-ουσες το μάθημα.

Νέα Ελληνική Γλώσσα και Λογοτεχνία Γ' Λυκείου	
Θέματα Τράπεζας Θ.Δ.Δ.	Θέματα εκπαιδευτικών
Κείμενα (2 ή 3)	
-	Α' Ερώτημα (Συνοπτική απόδοση 20 μονάδες)
Β' Ερώτημα (3 ερωτήματα 35 μονάδες)	-
Γ' Ερώτημα (στο λογοτεχνικό κείμενο 15 μονάδες)	-
-	Δ' Ερώτημα (Παραγωγή λόγου 30 μονάδες)

Η ΤΘΔΔ περιλαμβάνει 118 θέματα με ποικίλη θεματολογία

Συζητώντας στην Κοινότητα Μάθησης

Νομίζετε ότι η βαθμολόγηση επηρεάζεται από:

- τη διατύπωση μιας ερώτησης που επιτρέπει την ελεύθερη ανάπτυξη;
- την έκταση του κειμένου/ απάντησης;
- τον χρόνο και τη σειρά με την οποία βαθμολογούνται τα γραπτά;
- την εικόνα του γραπτού;
- την αρχική καλή ή κακή εντύπωση του γραπτού;
- τη γλωσσική ευχέρεια που φανερώνει το κείμενο;

Τι μπορούμε να κάνουμε